

УДК 636.09-591.2

ПОРІВНЯННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ БРОВАДОЗОЛУ ТА БРОВЕРМЕКТИНУ ПРИ ЛІКУВАННІ БАЙЛІСАСКАРИДОЗУ У БУРИХ ВЕДМЕДІВ В УМОВАХ ЗООПАРКУ

О. О. Шулешко, доцент ДДАЕУ, Л. В. Жоріна, старший викладач, М. А. Рибалка, магістр ДДАЕУ
shuleshko@ua.fm

Дніпропетровський аграрно-економічний інститут, м. Дніпропетровськ

Патогенний вплив нематод *Baylissascaris Transfuga* на бурих ведмедів не обмежується розладами органів травлення: довготривале паразитування призводить до зниження резистентності організму, що, у свою чергу, збільшує ризик виникнення хвороб як заразної, так і незаразної етіології (Есаулова Н. В., 2009; Marten H. Visser., 2014). Були зареєстровані летальні випадки внаслідок обструкції кишечнику хворих тварин (Worley D. E., Fox J. C., Jacobson R. H., 2014).

Ефективність дії антигельмінтних препаратів при лікуванні Байлісаскаридозу не є однаковою, що зумовлено як різною активною речовиною препаратів, так і різницею у схемах їх застосування (Канюка О. І., 2006; Moudgil A. D., 2014; Papini R., 1994).

Великі збитки зоопарків зумовлені матеріальними витратами на лікування хворих тварин, неоднозначність поглядів щодо використання та схем застосування лікувальних препаратів за цього захворювання. Можливий зоонозний потенціал хвороби підкреслює важливість поглибленого вивчення ефективності різних груп антигельмінтних препаратів при лікуванні Байлісаскаридозу у ведмедів.

Метою роботи було порівняти ефективності бровадозолу та бровермектину при лікуванні Байлісаскаридозу у бурих ведмедів в умовах зоопарку.

Для досягнення мети вивчали рівень інвазованості ведмедів до і після дегельмінтизації та визначали показники ефективності вибраних препаратів. Дослідження проводили у період з 2013 по 2014 роки в умовах приватної зоологічної колекції на шести бурих ведмедях, спонтанно інвазованих *Baylissascaris Transfuga*. Після виявлення інвазії сформували дві дослідні групи.

Дегельмінтизацію проводили зранку, даючи антигельмінтні засоби внутрішньо разом із солодкою приманкою одноразово. Першу дослідну групу дегельмінтизували бровермектином у дозі 0,3 мг/кг живої маси. Дегельмінтизацію другої групи проводили бровадозолом в дозі 10 мг/кг ж.м. Перша гельмінтооскопія фекалій була проведена до завдання антигельмінтних засобів, повторну гельмінтооскопію проводили через два тижні після дегельмінтизації, з отриманих даних вираховували показники ефективності препаратів. Одержані результати обробляли статистично.

За результатами гельмінтооскопії фекалій ведмедів були виявлені яйця *Baylissascaris transfuga*. Інтенсивність інвазії у другій групі склала 4,7 екземплярів, що вище, ніж у першій групі (1,7 екземплярів). Екстенсивність інвазії у першій і у другій групі дорівнювала 100 %.

Через два тижні після дегельмінтизації була зроблена повторна гельмінтооскопія фекалій двох дослідних груп ведмедів. У першій групі екстенсивність інвазії склала 0 %, інтенсивність інвазії — 0 екземплярів. Після проведеної гельмінтооскопії фекалій у другій дослідній групі тварин, яких дегельмінтизували бровадозолом, екстенсивність інвазії склала 66,7 %, а інтенсивність інвазії — 0,7 екземплярів.

При порівнянні бровермектину і бровадозолу з'ясувалося, що завдяки застосуванню першого досягнуто повного звільнення тварин від гельмінтів. Екстенсивність інвазії склала 0 %, інтенсивність інвазії дорівнювала 0 екземплярів. Екстенсивність і інтенсивність при застосуванні бровермектину склала 100 %.

При лікуванні бровадозолом кількість яєць в одному полі зору мікроскопу значно зменшилась, що свідчить про позитивний ефект від використання препарату, однак повного звільнення від гельмінтів не було зафіксовано: екстенсивність становила 33,3 %, інтенсивність — 85,7 %.

Найбільшу терапевтичну ефективність показав препарат бровермектин. При використанні цього препарату було досягнуто повного звільнення тварин від гельмінтів (ЕЕ — 100 %, ІЕ — 100 %). При дегельмінтизації бровадозолом повної елімінації гельмінтів з організму тварин не простежували: ЕЕ — 33,3 %, ІЕ — 85,7 %).